

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
15/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. február 11.

A C-407/19. és C-471/19. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
Katoen Natie Bulk Terminals NV és General Services Antwerp NV kontra
Belgische Staat, valamint Middlegate Europe NV kontra Ministerraad

Összeegyeztethető lehet az uniós joggal az a törvény, amely a kikötői munkát az elismert munkások számára tartja fenn, ha annak célja a kikötői területeken a biztonság garantálása és a munkahelyi balesetek megelőzése

Az elérni kívánt célkitűzés megvalósításához azonban nem szükséges és nem is megfelelő egy egyes összetételű igazgatási bizottságnak a kikötői munkások elismerésébe való beavatkozása

A belga jogban a kikötői munkát többek között a kikötői munka megszervezéséről szóló törvény szabályozza, amely szerint a kikötői munkát kizárólag elismert kikötői munkások végezhetik. 2014-ben az Európai Bizottság felszólító levelet küldött a Belga Királyságnak, amelyben jelezte, hogy a kikötői munkával kapcsolatos szabályozása sérti a letelepedés szabadságát (EUMSZ 49. cikk). E levelet követően, 2016-ban ez a tagállam elfogadott egy, a kikötői területeken dolgozó kikötői munkások elismeréséről szóló, a kikötői munka megszervezéséről szóló törvény részletes végrehajtási szabályait megállapító királyi rendeletet, aminek következtében a Bizottság megszüntette az e tagállammal szembeni jogsértési eljárást.

A Katoen Natie Bulk Terminals és General Services Antwerp ügyben (C-407/19) a Belgiumban és külföldön kikötői műveleteket végző két, azonos nevű társaság e 2016. évi királyi rendelet megsemmisítését kérte a Raad van Statétól (államtanács, Belgium), mivel úgy vélték, hogy az akadályozza, hogy a Belgiumtól eltérő más tagállamokból származó kikötői munkásokat vegyenek fel a belga kikötői területeken való munkavégzésre.

A Middlegate Europe ügyben (C-471/19) az érintett társaságnak bírságot kellett fizetnie, miután a belga rendőrség egy nem elismert kikötői munkás által végzett kikötői munka miatti jogsértést állapított meg. Az ebben a második ügyben kérdést előterjesztő bíróság, azaz a Grondwettelijk Hof (alkotmánybíróság, Belgium) előtt indult eljárásban ez a társaság vitatta a kikötői munka megszervezéséről szóló törvény alkotmányosságát, mivel úgy vélte, hogy az sérti a vállalkozások kereskedelmi és ipari szabadságát. Ez a bíróság – rámutatva, hogy ez a belga alkotmányban garantált szabadság szorosan kapcsolódik más, az EUM-Szerződésben garantált szabadsághoz, így a szolgáltatásnyújtás szabadságához (EUMSZ 56. cikk) és a letelepedés szabadságához (EUMSZ 49. cikk) – úgy határozott, hogy az első ügyben eljáró Raad van Statéhoz (államtanács) hasonlóan kérdést terjeszt a Bíróság elé ezeknek a kikötői munkások különleges toborzási rendszerét fenntartó nemzeti szabályoknak az e két rendelkezéssel való összeegyeztethetőségével kapcsolatban. E két egyesített ügyben e kérdés megválaszolása mellett arra is felkérték a Bíróságot, hogy határozza meg azokat a további kritériumokat, amelyek lehetővé teszik a kikötői munkások rendszere uniós jogi követelményeknek való megfelelésének tisztázását.

A Bíróság álláspontja

A Bíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy a szóban forgó szabályozás, amely arra kötelezi a kikötői tevékenységek végzése céljából Belgiumban letelepedni szándékozó külföldi vállalkozásokat, vagy a Belgiumban való letelepedés nélkül ott kikötői szolgáltatásokat nyújtani szándékozó vállalkozásokat, hogy kizárólag az e szabályozásnak megfelelően elismert kikötői munkásokat vegyenek igénybe, megakadályozza e vállalkozásokat abban, hogy saját személyzetüket vegyék igénybe, vagy hogy más, nem elismert munkásokat alkalmazzanak. Ennélfogva az e vállalkozások számára a Belgiumban való letelepedést vagy szolgáltatások e tagállamban való nyújtását esetlegesen kevésbé vonzóvá tévő szabályozás az

EUMSZ 49. cikkben, illetve az EUMSZ 56. cikkben garantált két szabadságnak, a szolgáltatásnyújtás szabadságának, illetve a letelepedés szabadságának korlátozását képezi. A Bíróság emlékeztet arra, hogy ez a korlátozása nyomós közérdekből igazolható, amennyiben alkalmas az általa elérni kívánt cél megvalósítására, és nem lép túl az annak megvalósításához szükséges mértéken. A jelen ügyben a Bíróság rámutat, hogy nem lehet úgy tekinteni, hogy a szóban forgó szabályozás önmagában alkalmatlan az általa elérni kívánt célkitűzésnek – azaz a kikötői területeken a biztonság garantálásának és a munkahelyi balesetek megelőzésének – a megvalósítására, vagy aránytalan azzal. A Bíróság – a szóban forgó rendszert általános értékelve – megállapítja, hogy ez a szabályozás összeegyeztethető az EUMSZ 49. és EUMSZ 56. cikkel, amennyiben egyrészről az e szabályozás alapján meghatározott feltételek és részletes szabályok objektív, megkülönböztetéstől mentes és előzetesen ismert olyan szempontokon alapulnak, amelyek lehetővé teszik a más tagállamokbeli kikötői munkások számára annak bizonyítását, hogy származási államukban megfelelnek a belföldi kikötői munkásokra alkalmazandókkal egyenértékű követelményeknek, és amennyiben másrészt e feltételek és részletes szabályok nem az elismerhető munkások zárt keretét hozzák létre.

A Bíróság ezután – a megtámadott királyi rendeletnek az EUM-Szerződésben garantált különféle mozgásszabadságokkal való összeegyeztethetőségét vizsgálva – jelzi, hogy a szóban forgó szabályozás egyúttal a munkavállalók EUMSZ 45. cikkben kimondott szabad mozgásának korlátozását képezi, amennyiben visszatartó hatást kelthet a más tagállamokból származó munkáltatók és munkavállalók esetében. A Bíróság azt is értékeli, hogy az e szabályozásban szereplő különféle intézkedések szükségesek-e a kikötői területeken a biztonság garantálására és a munkahelyi balesetek megelőzésére irányuló célkitűzéshez, és arányosak-e azzal.

A Bíróság e tekintetben elsősorban úgy véli, hogy a szóban forgó szabályozás, amely értelmében többek között:

- a kikötői munkások elismerését egy, a munkáltatói szervezetek és a munkavállalói szervezetek által kijelölt tagokból álló, vegyes összetételű igazgatási bizottság végzi;

- ez a bizottság dönt a munkaerőigény alapján arról is, hogy az elismert munkásokat a kikötői munkavállalók keretébe kell-e sorolni, vagy sem, azzal hogy az e keretbe nem besorolt kikötői munkások esetében az elismerésük időtartama a munkaszerződésük időtartamára korlátozódik, ily módon pedig az általuk megkötött minden egyes új szerződés vonatkozásában új elismerési eljárást kell indítani;

- nincs előírva az a maximális határidő, amelyen belül az említett bizottságnak határozatot kell hoznia,

amennyiben az nem szükséges és nem is megfelelő az elérni kívánt célkitűzés megvalósításához, nem összeegyeztethető az EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 56. cikkben előírt mozgásszabadságokkal.

A Bíróság másodsorban a kikötői munkások elismerésének feltételeit vizsgálja. A szóban forgó szabályozás szerint a munkavállalónak meg kell felelnie az egészségi alkalmasságra, pszichológiai vizsgálat sikeres teljesítésére és előzetes szakképzésre vonatkozó követelményeknek, kivéve ha bizonyítani tudja, hogy egy másik tagállamban teljesíti az ezekkel egyenértékű feltételeket. A Bíróság szerint ezek a követelmények előmozdítják a kikötői területeken a biztonság biztosítását, továbbá arányosak e célkitűzéshez képest. Következésképpen ezek az intézkedések összeegyeztethetők az EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 56. cikkben előírt mozgásszabadságokkal. A Bíróság azonban úgy véli, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia azt, hogy az e vizsgálatok vagy tesztek elvégzésére megbízott szervek kijelölésével kapcsolatban a munkáltatói szervezetre és – adott esetben – az elismert kikötői munkások szakszervezeteire bízott feladat nem kérdőjelezheti meg e vizsgálatok vagy tesztek átlátható, objektív és pártatlan jellegét.

A Bíróság harmadsorban megállapítja, hogy nem tűnik úgy, hogy nem megfelelő az elérni kívánt célkitűzés megvalósításához és azzal aránytalan a kikötői munkás által a korábbi jogi rendszer

alapján megszerzett elismerés fenntartását és a kikötői munkások keretébe való besorolását előíró érintett szabályozás, így az e tekintetben szintén összeegyeztethető az EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 56. cikkben kimondott szabadságokkal.

A Bíróság negyedsorban úgy véli, hogy megfelel az EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 56. cikkben előírt mozgásszabadságoknak a szóban forgó szabályozás, amely értelmében egy kikötői munkásnak az elismerésének helye szerintitől eltérő kikötői terület munkavállalóinak keretébe való átsorolása kollektív szerződésben rögzített feltételektől és részletes szabályoktól függ. Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia, hogy ezek a rögzített feltételek és részletes szabályok minden egyes kikötői területen a biztonság biztosítására irányuló célkitűzéshez szükségesek és azzal arányosak.

A Bíróság utolsósorban kimondja, hogy nem összeegyeztethetetlen az EUMSZ 45., EUMSZ 49. és EUMSZ 56. cikkben előírt szabadságokkal a szabályozás, amely szerint a logisztikai munkavállalóknak „biztonsági tanúsítvánnyal” kell rendelkezniük, amely kibocsátásának részletes szabályait kollektív szerződés írja elő, amennyiben e tanúsítvány kiállításának feltételei szükségesek a kikötői területeken a biztonság garantálására irányuló célkitűzéshez, és arányosak azzal, továbbá amennyiben a tanúsítvány megszerzésére vonatkozóan előírt eljárás nem jár észszerűtlen és aránytalan adminisztratív terhekkel.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106